



***ЗМІНИ У СТАВЛЕННІ ГРОМАДЯН ДО СУВЕРЕНІТЕТУ
УКРАЇНИ:
підсумки четвертого п'ятиріччя незалежності
серпень, 2006–2011***

Протягом 10–20 червня 2011 року Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) провів всеукраїнське опитування громадської думки. Методом інтерв'ю опитано 2040 респондентів, що мешкають в усіх областях України, у Криму та у Києві за стохастичною вибіркою, репрезентативною для населення України віком від 18 років.

Статистична похибка вибірки (з ймовірністю 0.95 і за дизайн-ефекту 1.5) не перевищує 3.3% для показників близьких до 50%, 2.8% — для показників близьких до 25%, 2.0% — для показників близьких до 10%, 1.4% — для показників близьких до 5%.

В супереч стрімкому економічному падінню та серії політичних криз, які спіткали Україну в останні п'ять років, прагнення громадян до незалежності своєї держави залишилося незмінним.

Респондентам Омнібусу-КМІС було задане питання: «24 серпня 1991 року Український парламент проголосив повну незалежність. Населення України висловило своє ставлення до Акту про незалежність на референдумі, який відбувся 1 грудня 1991 р. Якби референдум був сьогодні, як би Ви проголосували?».

- Про те, що проголосували б за акт про незалежності, повідомили **52%** опитаних;
- Проти акту про незалежність проголосували б **25%**;
- Не взяли б участі у референдумі **11%**;
- **Не змогли дати певної відповіді** на це питання **12%**.

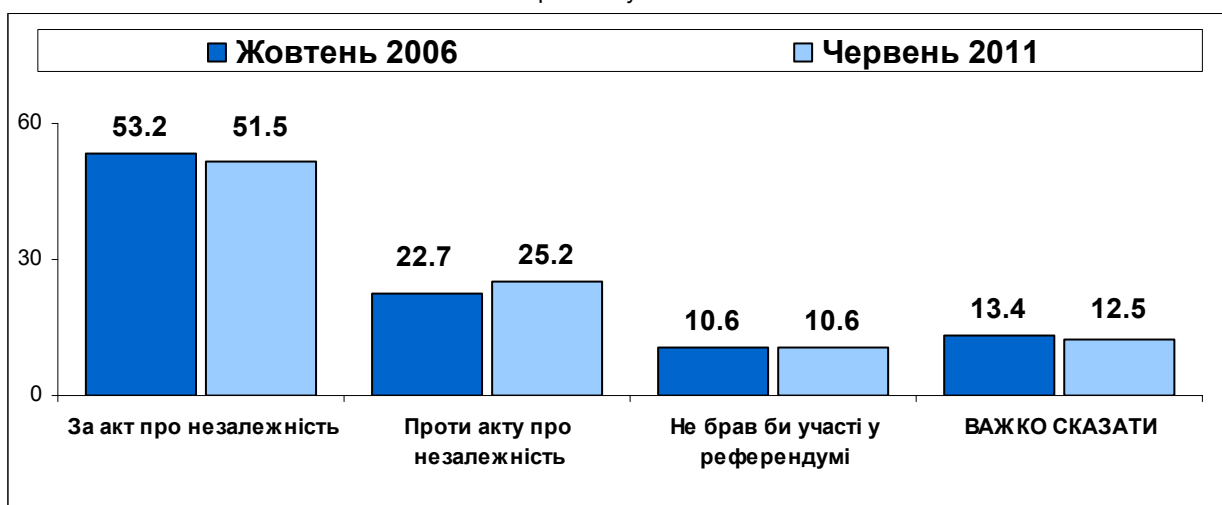
Отриманий розподіл відповідей статистично не відрізняється від відповідей на аналогічне питання отриманих КМІС у жовтні 2006 року (див. таб. 1).

Зміни в тому, наскільки державний суверенітет є цінним для громадян, зумовлюються змінами в оцінці здатності країни, як політичної спільноти, створювати справедливі правила суспільного життя. Основними факторами такої оцінки є уявлення про економічну успішність країни та довіра до «центрального» політичного життя. В останні п'ять років в Україні обидва фактори мали досить песимістичну динаміку. За цей період громадяни зіткнулися з падінням темпів економічного розвитку, яке було одним з найбільших у світі. В той же час протистояння між центральними політичними силами точилося навколо порядку денного, який провокував чіткий регіональний та мовний поділ політичної підтримки. До того ж в останній рік відбувалося стрімке розчарування виборців у політиці (особливо серед мешканців Східного та Південного регіонів). **Факт, що ці тенденції не спровокували суттєвої зміни у ставленні українців до суверенітету власної держави, свідчить про те, що змінилося ставлення громадян України до цінності своєї політичної спільноти та до самих себе. Поясненням цих змін є зміцнення української політичної ідентичності, що спричиняє віру в країну.**

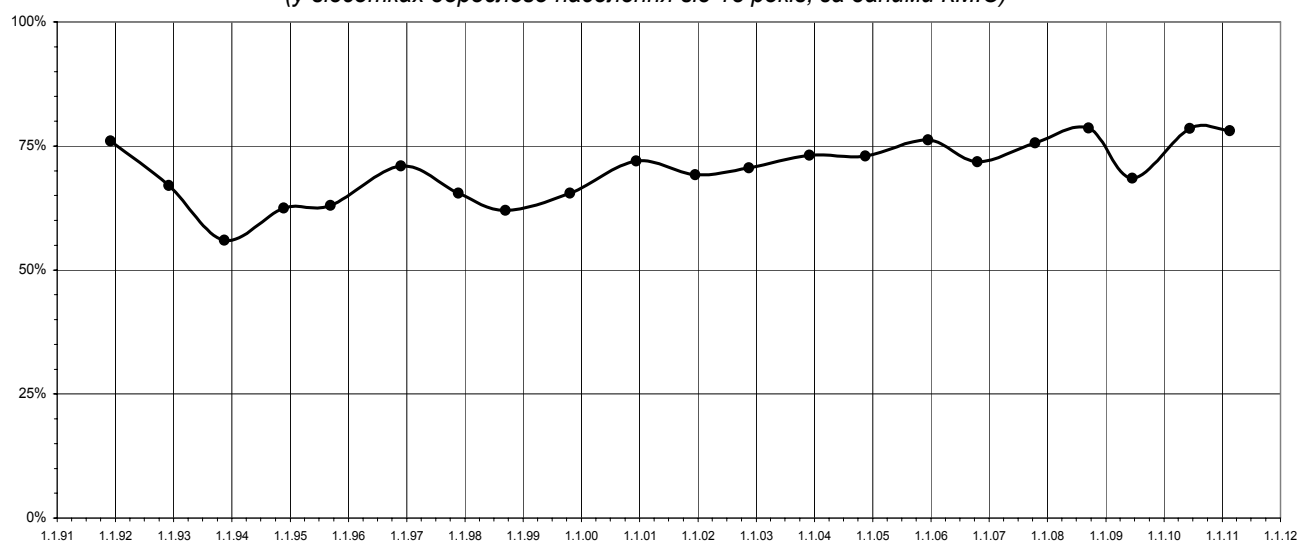
Таблиця 1: Розподіл відповідей на питання «24 серпня 1991 року Український парламент проголосив повну незалежність. Населення України висловило своє ставлення до Акту про незалежність на референдумі, який відбувся 1 грудня 1991 р. Якби референдум був сьогодні, як би Ви проголосували?»

	Жовтень 2006	Червень 2011
За акт про незалежність	53.2	51.5
Проти акту про незалежність	22.7	25.2
Не брав би участі у референдумі	10.6	10.6
ВАЖКО СКАЗАТИ	13.4	12.5

Графік 1. Розподіл відповідей на питання «24 серпня 1991 року Український парламент проголосив повну незалежність. Населення України висловило своє ставлення до Акту про незалежність на референдумі, який відбувся 1 грудня 1991 р. Якби референдум був сьогодні, як би Ви проголосували?»



Графік 2. Динаміка середньорічної чисельності прихильників незалежності України У 1991–2010 та на початку 2011 року (у відсотках дорослого населення від 18 років, за даними КМІС)



Докладно про фактори ставлення до незалежності країни у статті В.Є.Хмелька <http://www.kiis.com.ua/ua/about/person/publicationa.html>